

RP 46/2005 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Utbildningsfonden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om Utbildningsfonden ändras. Förutsättningarna för beviljande av yrkesexamensstipendium ändras så att den nedre åldersgränsen på 30 år slopas och att yrkesexamensstipendium kan beviljas personer som inte har fyllt 64 år. Yrkesexamensstipendiets storlek föreslås bli höjd till 330 euro. Dessutom föreslås att an-

sökningstiden för yrkesexamensstipendiet förlängs så att yrkesexamensstipendiet skall ansökas inom ett år efter det att examen avlagts.

Lagen avses träda i kraft den 1 augusti 2005.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Bestämmelser om yrkesexamensstipendiet finns i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002). Stipendiet beviljas av Utbildningsfonden. Utbildningsfonden är en fond som förvaltas av arbetsmarknadsparterna. Fondens syfte är att främja de färdigheter som krävs i arbete genom att bevilja stöd för yrkesinriktad utbildning och utveckling. Fonden stöder utvecklingen av examenssystemet i arbetslivet genom att bevilja yrkesexamensstipendier. Yrkesexamensstipendiet är en engångsprestation av belöningskaraktär. Dess främsta syfte är inte att inverka på utkomsten för dem som avlägger examen, utan att stöda erkännande och certifiering av yrkeskunskap i arbetslivet. Under tiden för den utbildning som leder till examen understöds studerandens utkomst heltäckande med stödssystem som gäller vuxenstudier, om studierna bedrivs under studieledighet eller då studeranden är arbetslös. Man kan också avlägga examen utan att delta i den utbildning som leder till examen. Yrkesexamensstipendiet finansieras av statsmedel i fråga om personer i statens tjänst och till övriga delar ur

arbetslöshetsförsäkringsfonden med avgifter enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).

Enligt 5 § 1 mom. i lagen om Utbildningsfonden kan yrkesexamensstipendium beviljas en person som avlagt en sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998). Enligt paragrafens 2 mom. är en förutsättning för yrkesexamensstipendium att stipendietagaren har fyllt 30 men inte 61 år och före examen varit minst fem år i anställnings- eller tjänsteförhållande till en finländsk arbetsgivare.

Enligt 6 § 1 mom. i lagen om Utbildningsfonden är yrkesexamensstipendiet 236 euro. Enligt paragrafens 2 mom. skall beloppet i 1 mom. justeras vid behov, dock minst vartannat år i förhållande till förändringen i kostnadsnivån. Justeringen görs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Genom social- och hälsovårdsministeriets förordning om justering av yrkesexamensstipendiets belopp enligt 6 § i lagen om Utbildningsfonden (1272/2004) har yrkesexamensstipendiets storlek justerats till 238 euro den 1 januari 2005.

Enligt 7 § 1 mom. i lagen om Utbildnings-

fonden skall yrkesexamensstipendiet sökas inom sex månader efter det att examen avlagts.

Yrkesexamensstipendiet beviljas som en sporre av engångsnatur för avläggande av i lag fastställd examen. Genom de förslag som ingår i propositionen sporras förkovran och utvecklande på eget initiativ av yrkeskunskap.

I propositionen föreslås att 5 § 2 mom. i lagen om Utbildningsfonden ändras så att den nedre åldersgränsen på 30 år, som utgör en förutsättning för beviljande av yrkesexamensstipendium, slopas och att yrkesexamensstipendium kan beviljas personer som inte har fyllt 64 år. Det föreslås att 6 § 1 mom. ändras så att yrkesexamensstipendiet uppgår till 330 euro.

För undvikande av oskäligen rättsförluster föreslås att ansökningstiden för yrkesexamensstipendium förlängs till ett år efter avlagd examen.

2. Propositionens konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser

År 2004 fattades 16 420 positiva beslut om yrkesexamensstipendier. Av dessa beslut gällde 16 % personer i åldern 30—34 år och 4,4 % personer som fyllt 55 år. En höjning av den övre åldersgränsen torde öka antalet stipendietagare under de närmaste åren med några tiotal personer. Som en följd av slopandet av den nedre åldersgränsen torde däremot antalet stipendietagare öka med ca 2 000 personer. Till följd av ökningen av antalet stipendietagare kommer kostnaderna att öka med ca 0,7 miljoner euro.

Om antalet stipendietagare hålls på samma nivå, kommer höjningen av stödet med 92 euro att öka kostnaderna på årsnivå med 1,5 miljoner euro.

Numera har årligen ca 80 ansökningar avslagits på grund av att de blivit anhängiga försent. Om detta antal på grund av en förlängning av ansökningstiden skulle berättiga till yrkesexamensstipendium blir kostnadseffekten ca 30 000 euro.

Kostnaderna på årsnivå kommer att uppgå till sammanlagt 2,2 miljoner euro. Staten an-

svarar för kostnaderna för yrkesexamensstipendiet i fråga om personer i statens tjänst. Utgiftsökningen för staten kommer att bli ca 60 000 euro. Till övriga delar finansieras stipendiet med avkastningen från arbetslöshetsförsäkringspremier. Enbart de föreslagna ändringarna har dock inte någon inverkan på nivån på arbetslöshetsförsäkringspremier.

År 2005 kommer kostnadseffekterna att utgöra knappt hälften av de effekter som anförts ovan.

3. Beredningen av propositionen

Med stöd av det inkomstpolitiska avtalet för åren 2005—2007 har arbetsmarknadsorganisationerna gett sina förslag till social- och hälsovårdsministeriet när det gäller höjandet av yrkesexamensstipendiets storlek och behovet att revidera lagen om Utbildningsfonden. Denna proposition grundar sig på arbetsmarknadsorganisationernas förslag.

Propositionen har i sin helhet beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med de centrala arbetsmarknadsorganisationerna. Försäkringsinspektionen och Utbildningsfonden har hörts vid beredningen.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2005.

Lagens 5 § 2 mom. skall tillämpas om examen har avlagts efter det att lagen har trätt i kraft.

Yrkesexamensstipendium enligt lagens 6 § 1 mom. skall beviljas på basis av examina som avlagts efter det att lagen har trätt i kraft.

Lagens 7 § 1 mom. skall tillämpas på yrkesexamensstipendier som har sökts på basis av examina som avlagts den 1 februari 2005 eller senare.

Genom lagen skall social- och hälsovårdsministeriets förordning om justering av yrkesexamensstipendiets belopp enligt 6 § i lagen om Utbildningsfonden (1272/2004) upphävas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om Utbildningsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om Utbildningsfonden (1306/2002) 5 § 2 mom., 6 § 1 mom. och 7 § 1 mom. som följer:

5 §

*Förutsättningar för beviljande av yrkesexa-
mensstipendium*

ett år efter det att examen avlagts. Ansökan skall undertecknas av den sökande eller av ett av honom eller henne befullmäktigt ombud.

En förutsättning för yrkesexamensstipendium är att stipendietagaren inte har fyllt 64 år och att han eller hon före examen har varit minst fem år i anställnings- eller tjänsteförhållande till en finländsk arbetsgivare.

6 §

Yrkesexamensstipendiets storlek

Yrkesexamensstipendiet är 330 euro.

Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagens 5 § 2 mom. tillämpas om examen har avlagts efter det att lagen har trätt i kraft.
Yrkesexamensstipendium enligt lagens 6 § 1 mom. beviljas på basis av examina som avlagts efter ikraftträdandet.

Lagens 7 § 1 mom. tillämpas på yrkesexamensstipendier som har sökts på basis av examina som avlagts den 1 februari 2005 eller senare.

Genom denna lag upphävs social- och hälsovårdsministeriets förordning av den 22 december 2004 om justering av yrkesexamensstipendiets belopp enligt 6 § i lagen om Utbildningsfonden (1272/2004).

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

7 §

*Ansökan om och utbetalning av yrkesexa-
mensstipendium*

Yrkesexamensstipendium skall sökas inom

Helsingfors den 21 april 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Lag**om ändring av lagen om Utbildningsfonden**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om Utbildningsfonden (1306/2002) 5 § 2 mom., 6 § 1 mom. och 7 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

*Förutsättningar för beviljande av yrkesex-
amensstipendium*

En förutsättning för yrkesexamensstipendium är att stipendietagaren har fyllt 30 men inte 61 år och före examen varit minst fem år i anställnings- eller tjänsteförhållande till en finländsk arbetsgivare.

6 §

Yrkesexamensstipendiets storlek

Yrkesexamensstipendiet är 236 euro.

7 §

*Ansökan om och utbetalning av yrkesexa-
mensstipendium*

Yrkesexamensstipendium skall sökas inom sex månader efter det att examen avlagts. Ansökan skall undertecknas av den sökande eller av ett av honom eller henne befullmäktigat ombud.

Föreslagen lydelse

5 §

*Förutsättningar för beviljande av yrkesex-
amensstipendium*

En förutsättning för yrkesexamensstipendium är att stipendietagaren *inte har fyllt 64 år och att han eller hon* före examen har varit minst fem år i anställnings- eller tjänsteförhållande till en finländsk arbetsgivare.

6 §

Yrkesexamensstipendiets storlek

Yrkesexamensstipendiet är 330 euro.

7 §

*Ansökan om och utbetalning av yrkesexa-
mensstipendium*

Yrkesexamensstipendium skall sökas *inom ett år* efter det att examen avlagts. Ansökan skall undertecknas av den sökande eller av ett av honom eller henne befullmäktigat ombud.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagens 5 § 2 mom. tillämpas om examen har avlagts efter det att lagen har trätt i kraft.

Yrkesexamensstipendium enligt lagens 6 § 1 mom. beviljas på basis av examina som avlagts efter ikraftträdandet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Lagens 7 § 1 mom. tillämpas på yrkesex-
amensstipendier som har sökts på basis av
examina som avlagts den 1 februari 2005
eller senare.*

*Genom denna lag upphävs social- och
hälsovårdsministeriets förordning av den
22 december 2004 om justering av yrkesex-
amensstipendiets belopp enligt 6 § i lagen
om Utbildningsfonden (1272/2004)*

*Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft..*
